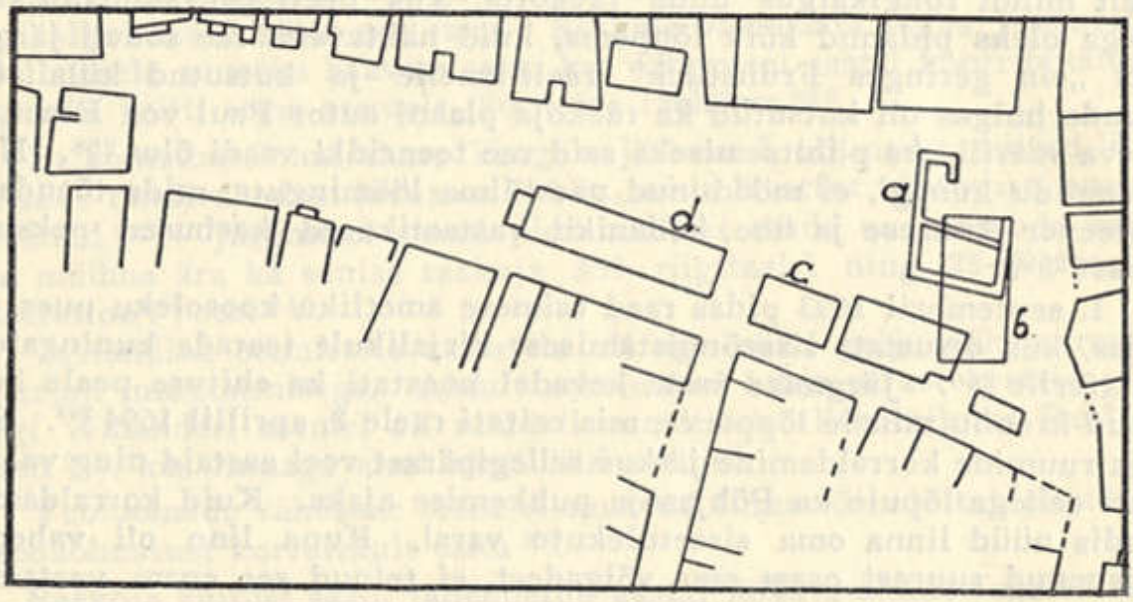
Arvud kesk- ja rootsiaegse raekoja kohta on ainult ligikaudsed, kuid nad ei tohiks väga palju erineda tõelistest. Põhipinna järgi oli, nagu näha tabelist, Tartu raekodadest kõige suurem Rootsi ajal ehitatu. Ruumi mahu poolest ületab teda siiski praegune raekoda, sest tema eelkäijatel oli peale keldrite ja pööningu ainult kaks korda. Põhimõõtudes erinesid keskaegne ja Rootsi ajal ehitatud raekoda teineteisest laiuselt, kuna pikkus mõlemal langes ühte. See olenes 17. sajandi lõpul Tartu turul valitsevatest ruumioludest, mis takistasid uue raekoja pikendamist üle vanade põhimüüride.

TARTU TURG 1772. A.

Joon. 2. a. Rootsiaegse raekoja varemed. b. Projekteeritud (praegune) raekoda. c. Hoone endise apteegi (pärastise raekoja) kohal. d. XVII sajandi hädaraekoda.

Raekoja välimuse kohta on kaasaegse pildimaterjali puudumise ja Esseni ehitusplaani kaotsimineku tõttu raske saada kujutlust. Ainukesel Tartu pildil 18. sajandi algult — 1704. a. piiramise kujutisel [265] — on raekojast näha ainult torn ja osa katust. Pealegi on see pilt niivõrd skemaatiline ja ebatäppis, et küsitavaks jääb, kuivõrd õigesti needki osad joonistaja poolt on tabatud.

Ehitatud oli raekoda, nagu selgub ehitusarvetest, peaasjalikult põldkividest [266]. Telliskivi tarvitati, muidugi raha kokkuhoidmise mõt-

---

[262]) Tartu plaani järgi a. 1675 (vt. plaan nr. 1, lk. 213).

[263]) Планъ Дерптской крепости 1772 года Сентября 25 дня Tr. L. A., mapp V, 9.

[264]) Tartu linnavalitsuse ehitusosakonna andmed.

[265]) „Prospect der Stadt und Vestung Dörpt etc." teoses „Schlüssel zu dem Nystädtschen Frieden", Nürnberg, 1722.

[266]) Näit. osteti veel 1692. aastal 1042 koormat põldkive, — peale selle toimetasid töölised neid veel paatidega kohale, vt. R. R., (B. 7.) f. 95—97. Need kivid tarvitati nähtavasti raekoja ülemise korra ehitamiseks, sest sama aasta sügisel oli hoone juba katuseni valmis.